

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: VK-3P/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6222202660
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Kamenská
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2023:6222202660.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Martou Kamenskou vo veci starostlivosti o maloletého J. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX I. N. XX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš ako opatrovníkom, dieťa rodičov O. J., rod. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX I. N. XX a S. Z., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX D. XX, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 25. 02. 2016 č. k. 14C/39/2014-199 sa v časti o výživnom platenom otcom na maloletého J. K., nar. XX. XX. XXXX mení tak, že toto výživné sa zvyšuje z výšky 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona na sumu 100,00 Eur mesačne, počínajúc od 14. 12. 2022, výživné je splatné k rukám matky vždy do každého 15. dňa v mesiaci.

II. Nedoplatok výživného za čas od 14. 12. 2022 do 25. 07. 2023 vo výške 530,60 Eur sa otcovi dieťaťa povoľuje splácať v mesačných splátkach vo výške 30,00 Eur mesačne, počínajúc mesiac August 2023 spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom sa matka maloletého dieťaťa domáhala, aby súd uložil otcovi dieťaťa povinnosť prispievať na maloletého zvýšeným výživným vo výške 100,00 Eur mesačne, počínajúc od 14. 12. 2022. V návrhu matka dieťaťa uviedla, že o výživnom bolo naposledy rozhodované rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 14C/39/2014-199 zo dňa 25. 02. 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20. 04. 2016, ktorým súd určil že S. Z. je otcom maloletého dieťaťa, maloletý bol zverený do jej výchovy a osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. dieťaťa výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne. Od tejto doby došlo k zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, minimálne výživné nepostačuje na jeho výživu, maloletý navštevuje 3. ročník Základnej školy v Čebovciach, s čím má spojené zvýšené výdaje. Ďalej uviedla, že je nezamestnaná, nemá žiadny príjem, poberá len prídavky na dieťa v sume 25,00 Eur. Otec maloletého prispieva na syna výživné v sume 30,00 Eur, s maloletým nie je v žiadnom kontakte, o syna sa nezaujíma. Nemá vedomosť o osobných ani majetkových pomeroch otca.

2. Na pojednávaní sa matka dieťaťa pridrižovala podaného písomného návrhu a ďalej uviedla, že o výživnom bolo rozhodované v roku 2016, kedy bol maloletý vo veku 3 rokov a bol doma s ňou. V súčasnej dobe má 11 rokov a navštevuje 4. ročník. Výdavky sa na neho podstatne zvýšili, pretože denne dochádza do školy, kde mu platí preukážku na autobus mesačne 40,00 Eur. Výdavky má na zakupovanie školských pomôcok a potrieb, platí ZRPŠ 10,00 Eur ročne, prispieva mu aj na výlety. Okrem toho má výdavky bežné na oblečenie, obuv, úbor, na stravu. Maloletý má astmu, musí mu kupovať sprej Ventolin, na ktorý

dopláca, navštevuje s ním alergologickú ambulanciu MUDr. Pálovej. Konštatovala, že žije s manželom S. J., ktorý je zamestnaný v SAD ako vodič autobusu, jeho čistý príjem je okolo 1.200,00 Eur mesačne. Z ich manželstva pochádzajú 2 maloleté deti a to R. J., ktorá je vo veku 6 rokov a od septembra začne navštevovať 1. ročník ZŠ a maloletý A. J., ktorý je vo veku 5 rokov. Má ešte vyživovaciu povinnosť k mal. E. K., ktorý je vo veku 14 rokov a navštevuje 7. ročník ZŠ v Čebovciach, na ktorého nie je určené otcovstvo a nepoberá na neho žiadne výživné. Ona je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce a poberá rodinné prídavky spolu vo výške 240,00 Eur mesačne. Majetok nevlastní žiadny, nemá ani žiadne dlhy. Mesačne má výdavky na elektriku 60,00 Eur, internet 13,00 Eur, paušál 20,00 Eur, maloletému obedu v škole 50,00 Eur, drevo na kúrenie 300 Eur.

3. Otec dieťaťa na pojednávanie uviedol, že doteraz platí na maloletého výživné vo výške 30,00 Eur mesačne, okrem toho neprispieva na neho žiadnou inou formou ani na meniny, narodeniny, na Vianoce mu nekupuje žiadne darčeky, nenavštevuje ho, nie sú v žiadnom kontakte. Ďalej uviedol, že žije s družkou W. Z., ktorá je zamestnaná na VPP na obecnom úrade, kde dosahuje príjem okolo 120,00 Eur mesačne. Nemajú spolu deti a okrem maloletého, nemá inú vyživovaciu povinnosť. Konštatoval, že jeho zdravotný stav je zlý, má problém s obličkami, odmietol hospitalizáciu, užíva Flector, podľa toho aké má bolesti, niekedy dve až tri krabice mesačne. Je zamestnaný u zamestnávateľa Emodus Slovakia s. r. o., Krupina, kde má pracovnú zmluvu uzavretú na dobu neurčitú a to od 03. 01. 2022 na pracovný týždenný čas 5 hodín. Dosahuje taký príjem ako uviedol zamestnávateľ v potvrdení, pretože robí len príležitostne, prerábky bytov, chodí do práce asi 4 hodiny denne možno 2-3x do týždňa. Viac zarobí na fuškách, na ktoré chodí asi 3x do mesiaca, na ktorých má asi 20-30,00 Eur na deň, mesačne má príjem okolo 120-130,00 Eur. U zamestnávateľa má pracovnú zmluvu na dobu neurčitú, kde po skončení tohto zamestnania bude mať nárok na podporu v nezamestnanosti, preto nechce od neho odísť. Majetok nevlastní žiadny, nemá ani dlhy ani pôžičky žiadne. Vlastní len rodinný dom, ktorý zdedil po rodičoch, kde býva. Mesačne má výdavky na elektriku 115,00 Eur, na fušky chodí za drevo, ktorým kúri, telefón platí kredit 7 - 12,00 Eur mesačne, internet 26,00 Eur, voda a smeti okolo 40,00 Eur ročne.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletého dieťaťa, oboznámením sa s Správou o povesti z Obce Stredné Plachtince zo dňa 25. 04. 2023 na matku dieťaťa, správou o povesti na otca dieťaťa z Obce Bzovík zo dňa 25. 04. 2023, správou Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš zo dňa 26. 04. 2023, správou Sociálnej poisťovne, pobočka Veľký Krtíš zo dňa 28. 04. 2023, správou Daňového úradu Banská Bystrica zo dňa 03.05.2023, ako aj správou o zárobku otca dieťaťa od jeho zamestnávateľa Emodus Slovakia, s. r. o. zo dňa 21. 03. 2023.

5. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že naposledy bolo o výživnom pre mal. dieťa rozhodované rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 25. 02. 2016 č. k. 14C/39/2014-199, ktorým bol otec maloletého dieťaťa zaviazaný platiť na maloleté dieťa výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne od 25. 01. 2013. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20. 04. 2016. V čase tohto rozhodnutia bolo mal. dieťa vo veku 3 rokov a nenavštevovalo predškolské zariadenie, bolo doma s matkou. Matka dieťaťa bola nezamestnaná, evidovaná na príslušnom úrade práce od decembra 2015, požiadala o dávku v hmotnej núdzi, o ktorej však do rozhodnutia súdu nebolo rozhodnuté. Od narodenia maloletého bola matka na materskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok, za rok 2013 v sume 199, 60 Eur mesačne, za rok 2014 v sume 203,20 Eur mesačne a za rok 2015 v sume 203,20 Eur mesačne, okrem toho jej boli vyplácané prídavky na dve deti a to v roku 2013 v sume 46,20 Eur mesačne, v roku 2014 v sume 47,04 Eur mesačne a v roku 2015 v sume 47,04 Eur mesačne, žiadny iný príjem od narodenia mal. nemala. Otec dieťaťa žil s družkou, bol nezamestnaný, evidovaný na príslušnom úrade práce a poberal dávku v hmotnej núdzi vo výške 36,40 Eur, spolu s družkou im bola vyplácaná suma 120,00 Eur mesačne. Matka mala okrem maloletého ešte vyživovaciu povinnosť k maloletému E. K., nar. XX. XX. XXXX, otec okrem mal. dieťaťa inú vyživovaciu povinnosť nemal.

6. Za súčasného stavu bolo zistené, že od posledného rozhodnutia o výživnom uplynulo 7 rokov, maloletý je vo veku 11 rokov a navštevuje 4. ročník Základnej školy v Čebovciach. Pomery maloletého sa podstatne zmenili, maloletý denne dochádza do školy, kde mu matka platí mesačne cestovné autobusom 40,00 Eur. Výdavky má matka najmä na ZRPŠ 10,00 Eur ročne, stravovanie, zakupovanie oblečenia, obuvi, zabezpečenie školských pomôcok a potrieb, športového oblečenia a obuvi do školy, prezúvok, výletov organizovaných školou ako aj s výučbou na zakupovanie učebníc a pracovných zošitov. Zvýšené výdavky má matka so zdravotným stavom maloletého ktorý má astmu, používa sprej Ventolin, navštevuje

alergologickú ambulanciu MUDr. Ildikó Pálovej vo Veľkom Krtíši. Matka pri výsluchu pri koordinácii pred VSÚ uviedla, že výdavky má na maloletého najmä na obedy v škole 40,00 Eur, cestovné do školy v Čebovciach 40,00 Eur, strava 100,00 Eur, drogéria 30,00 Eur, oblečenie 100,00 Eur, obuv 60,00 Eur, zdravotný stav Astma 30,00 Eur spreje a lieky, vyšetrenia v BB kvôli obezitu cestovné 30,00 Eur. Matka dieťaťa uzavrela manželstvo s S. J., s ktorým žijú spolu a ktorý je zamestnaný v SAD Modrý Kameň ako vodič autobusu, kde dosahuje čistý mesačný zárobok okolo 1.200,00 Eur. Pribudli jej dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva a to k maloletej R. J., nar. XX. XX. XXXX a k maloletému A. J., nar. XX. XX. XXXX. Okrem toho má matka naďalej vyživovaciu povinnosť k maloletému E. K., XX. XX. XXXX, ku ktorému nie je určené otcovstvo. Matka dieťaťa je nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš a jej jediným príjmom sú rodinné prídavky na 4 deti spolu vo výške 240,00 Eur mesačne. Matka nevlastní žiadny majetok väčšej hodnoty a nemá ani žiadne dlhy. Mesačne má matka výdavky na bývanie na elektriku 60,00 Eur, internet 13,00 Eur, telefónny paušál 20,00 Eur, drevo na zimu 300,00 Eur. Otec dieťaťa žije s družkou W. Z., ktorá je zamestnaná na VPP na obecnom úrade, kde dosahuje príjem okolo 120,00 Eur mesačne. Zo spolužitia s družkou otec dieťaťa nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť a nemá ani žiadnu inú vyživovaciu povinnosť okrem maloletého. Otec dieťaťa je zamestnaný u zamestnávateľa Emodus Slovakia s. r. o., Starohorská cesta 1687/27, 963 01 Krupina ako zamestnanec a to od 03. 01. 2022 na dobu neurčitú a za vykonanú prácu mu podľa pracovnej zmluvy patrí dohodnutá mzda vo výške 3,72 Eur na hodinu, pričom dohodnutá dĺžka pracovného času zamestnanca je 5 hodín týždenne. Zo správy o zárobku od zamestnávateľa otca dieťaťa vyplýva, že otec dosahuje priemerný čistý mesačný zárobok vo výške 67,54 Eur. Podľa vyjadrenia otca dieťaťa pracuje aj príležitostne na fuškách, kde mesačne dosahuje príjem okolo 120-130,00 Eur. Otec dieťaťa tvrdil, že má zlý zdravotný stav, má problémy s obličkami, bol dovezený sanitkou do nemocnice, ale odmietol hospitalizáciu a nenavštevuje žiadnu odbornú ambulanciu so svojim zdravotným stavom, preto súd na prípadné výdavky otca v súvislosti s jeho zdravotným stavom neprihliadol. Otec dieťaťa vlastní rodinný dom, ktorý zdedil po rodičoch, kde býva a mesačne má výdavky na elektriku 115,00 Eur, drevo na kúrenie za fušky, telefón kredit 7 - 12,00 Eur mesačne, internet 26,00 Eur, voda a smeti 40,00 Eur ročne.

7. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

9. Podľa ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine, sa právo na výživné nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

10. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Zmenou pomerov v zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine sa rozumie výrazná zmena tých okolností na jednej či druhej strane, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Môže dôjsť k zmene potrieb oprávneného, najmä v súvislosti s pribúdajúcim vekom dieťaťa, fyzickým dospievaním, začínajúcou školskou dochádzkou, ďalšími formami prípravy na budúce povolanie, ale môže nastať i zmena v možnostiach povinného plniť vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu, napríklad v dôsledku vzrastu alebo dôvodného poklesu jeho zárobku, prípadne v dôsledku zmeny vyživovacej povinnosti. Zo Zákona o rodine tiež vyplýva, že základnou zásadou na strane povinného je miera jeho schopností,

možností a majetkových pomerov. Pokiaľ je životná úroveň rodičov nízka a nemajú možnosť ju zvyšovať, je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa a prispôbiť ich takejto životnej úrovni, zákon totiž neustanovuje rodičom povinnosť zvyšovať životnú úroveň dieťaťa. Na druhej strane aj sú majetkové pomery povinného rodiča viac než priemerné, nie je dôvod prečo by sa dieťa nemalo podieľať na životnej úrovni svojho povinného rodiča.

12. Porovnaním okolností v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom s okolnosťami zistenými v súčasnej dobe mal súd preukázané, že od posledného rozhodnutia o výživnom uplynulo 7 rokov a došlo k podstatnej zmene pomerov tak na strane maloletého dieťaťa ako aj na strane rodičov dieťaťa. Maloleté dieťa vyrástlo, začalo navštevovať základnú školu, štvrtý ročník, potreby mal. dieťaťa týkajúce sa ošatenia, výživy, nákupu školských potrieb, záujmov ako aj fyzického dospievania sa podstatne zvýšili oproti predchádzajúcemu obdobiu, kým mal. dieťa bolo vo veku 3 rokov a nenavštevovalo ani MŠ a bolo doma s matkou. Tieto potreby sú vyššie nielen pokiaľ ide o ich rozsah, ale i s ohľadom na súčasné zvýšenie všetkých spotrebiteľských cien a zvýšené životné náklady. K zmene pomerov došlo aj na strane matky dieťaťa ktorá uzavrela manželstvo a pribudli jej dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva. Matka si však svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému plní ešte výkonom osobnej starostlivosti. K podstatnej zmene pomerov došlo na strane otca dieťaťa, ktorý sa zamestnal a hoci jeho mesačný zárobok podľa potvrdenia o príjme je nízky, sám otec na pojednávaní uviedol, že u tohto zamestnávateľa má uzatvorenú pracovnú zmluvu na dobu neurčitú, preto po skončení tohto zamestnania bude mať nárok na podporu v nezamestnanosti. Z uvedeného vyplýva, že otec dieťaťa si ani nehľadá iné zamestnanie a zo špekulatívnych dôvodov zotrúva u súčasného zamestnávateľa, aby splnil zákonné podmienky na priznanie podpory v nezamestnanosti. Okrem toho však otec dieťaťa sám uviedol, že pracuje brigádnicke, na „fuškách“ a jeho celkový príjem by mal predstavovať sumu okolo 200,00 Eur mesačne. Skutočnosť, že otec dieťaťa dosahuje nízke príjmy, nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa. Takto sa podľa názoru nemôže správať rodič maloletého dieťaťa, ktorý je povinný platením výživného zabezpečiť maloletému dieťaťu primeranú životnú úroveň, keď maloletý je naďalej jedinou vyživovacou povinnosťou otca. Súd preto neprihliadal len na skutočné príjmy otca dieťaťa, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádzal z jeho potenciálnych príjmov, čo znamená príjmov, ktoré by mohol dosahovať vzhľadom na svoj vek (52 rokov), zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania (stredoškolské bez maturity), prax (murár), dopyt na trhu práce a to za účelom zabezpečenia riadnej ochrany záujmov maloletého dieťaťa (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. marca 2021, sp. zn. 5Cdo/14/2021).

13. Preto potom súd s prihliadnutím na návrh matky dieťaťa, stanovisko opatrovníka mal. dieťaťa a najmä vek dieťaťa, potreby spojené s jeho vekom a návštevou školy a odôvodnené výdavky maloletého dieťaťa mal za to, že výživné vo výške 100,00 Eur mesačne je primerané a dostatočné na zabezpečenie potrieb maloletého dieťaťa. Pri určení výšky zvýšeného výživného súd prihliadol k tej skutočnosti, že otec okrem určeného výživného neprispieva na mal. dieťa príležitostnými formami, mal. nezakupuje darčeky, neprejavuje o syna žiadny záujem. Časť potrieb mal. dieťaťa je krytá i rodinnými prídavkami, ktoré poberá matka dieťaťa. Potom podľa názoru súdu určené výživné spolu s príspevkom od štátu je odôvodnené a úmerné potrebám mal. dieťaťa v súčasnej dobe.

14. Vzhľadom na to, že vyživovacia povinnosť otca k mal. dieťaťu bola zvýšená s ohľadom na ustanovenia § 77 ods. 1 Zák. o rodine, od 14. 12. 2022, t.j. od podania návrhu na zvýšenie výživného na súd, vznikol mu takto ku dňu rozhodnutia súdu dňa 25. 07. 2023 nedoplatok vo výške 530,60 Eur (1-7/2023 = 7 mesiacov x 100,00 Eur (700,00 Eur) - 7 mesiacov x 30 Eur (210,00 Eur) = 490,00 Eur + december 2022 = 70,60 (pomerná časť výživného za mesiac december 2022 od 1.12.2022 po 30,00 Eur a od 14.12.2022 po 100,00 Eur (100,00 Eur : 31dni=3.22 Eur na deň x 18 dni=57,96 Eur + 30,00 Eur : 31dni = 0.96 x 13 dni = 12,50 Eur), s prihliadnutím na tú skutočnosť, že otec platí výživné v určenej výške 30,00 Eur mesačne riadne. Tento nedoplatok súd povolil otcovi dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 30,00 Eur, splatných súčasne s bežným výživným, počínajúc mesiacom august 2023, pod stratou výhody splátok. Pokiaľ by otec stanovené splátky nedodrжал, môže matka žiadať zaplatenie celého nedoplatku naraz, toto právo však môže použiť len do splatnosti najbližšej budúcej splátky.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Lučenec, pracovisko Veľký Krtíš písomne a rozhoduje o ňom Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa uvedú všeobecné náležitosti podania (§ 127 CSP), najmä ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka a podpis. Okrem toho sa uvedú aj osobitné náležitosti odvolania (§ 363 CSP) a to proti ktorému rozsudku smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozsudok považuje za nesprávny (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok.